

Näcken

Ett skandinaviskt manligt naturväsen som lever i vattendrag. I södra Sverige är han ofta ful, med en grodliknande trut. Längre norröver framställs han som en skön yngling, ibland med röd luva, ibland med blommor i håret. För det mesta spelar näcken ett stränginstrument, vanligen en fiol eller harpa. Om man offrar tre droppar blod, ett svart djur, snus, brännvin eller ett köttben i vattnet kan näcken lära ut sin unika spelkonst. Men det kan vara farligt att både spela och lyssna på näckamusik. Tonerna förtrollar folk och får dem att hoppa i vattnet, eller också kan de inte sluta dansa förrän de dör av utmattning. Ibland dyker näcken upp i form av en vacker vit hingst och kallas då bäckhästen. Han lockar barn att rida på hans rygg och växer i längd tills alla som vill har fått plats. Sedan bär det av ner till botten i närmste sjö där alla passagerarna dränks. Om man har en magisk grimma kan fånga bäckhästen och spänna honom framför plogen. Med en sådan häst kan man hinna plöja alla åkrar på sina ägor under samma dag. Men då solen går ner får man passa sig, ty då återfår bäckhästen sin makt. Då griper han tag i första bästa tygstycke och försvinner ner i närmsta vattendrag med sitt byte. Därför brukade den som fångat bäckhästen bära ett löst tygstycke utanpå sina vanliga kläder för att slippa följa med ner i djupet. Näcken längtar efter att få komma in i himmelriket, vilket är omöjligt. Därför är hans musik ofta plågsamt sorglig. Han dränker människorna i sin avundsjuka över deras kontakt med Gud. Man kan "binda" näcken i sjön innan man badar genom att sticka ner en sax eller en kniv i vattenbrynet. Andra svenska namn på näcken är kvarngubben, strömkarlen eller forskarlen.

